

Kognitive forstyrrelser ved schizofreni

Ueland undersøkte i hvilken grad ungdom med schizofreni eller andre psykoser i likhet med voksne har vansker med hukommelse, oppmerksomhet og problemløsning, og hvorvidt det gjennom trening er mulig å forbedre funksjonene.

Torill Ueland

forsvarte 18. juni 2004 sin avhandling *Cognitive deficits and cognitive remediation: a study of adolescents with early onset psychosis* for dr.psychol.-graden ved Universitetet i Oslo.

Nyere forskning viser at det er nær sammenheng mellom kognitive forstyrrelser og hvordan pasienten fungerer i dagliglivet. Første del av Uelands studie undersøker hukommelse, oppmerksomhet og problemløsningsevne hos ungdom med schizofreni (innlagt ved Sogn Senter for Barne- og Ungdomspsykiatri), sammenlignet med en gruppe friske ungdommer. Ueland fant at ungdommene med schizofreni har de samme vanskene som voksne med denne diagnosen på de fleste områder. Imidlertid ser det ut til at evnen til å opprettholde oppmerksomhet over tid er mer intakt hos ungdom.

Videre har Ueland undersøkt om det er mulig å forbedre disse funksjonene gjennom trening. Ungdom ved psykoavdelingen på SSBU mottok et psykoedukativt behandlingsopplegg med vekt på miljøterapi, familierapi, opplæring i sykdommen, problemløsningssamtaler, samt skoletilbud, individualterapi og optimal medisinerings. Tolv ungdommer mottok kun dette tilbudet, mens en gruppe på 14 i tillegg fikk 30 timer med kognitiv trening rettet mot oppmerksomhet, hukommelse og problemløsningsevne. Ungdommene ble undersøkt med nevropsykologiske tester, mål på symptomer og på fungering i dagliglivet, både ved inntak, ved utskriving etter ca. 6 måneder og ved ettårsoppfølging.

Resultatene viste at begge gruppene forbedret seg på flere mål, både ved utskriving og ved ettårsoppfølgingen. Ved ettårsoppfølgingen forbedret imidlertid treningsgruppen seg mer på oppmerksomhet. Forbedringer i begge grupper tyder på at det kan være faktorer ved det

psykoedukative behandlingsopplegget som også er virksomme i denne sammenhengen. Mangelen på flere forskjeller mellom gruppene kan muligens også skyldes at gruppene er for små til å kunne påvise forskjeller. Resultatene tyder på at treningsprogrammet kan ha en effekt på visse funksjoner, men at videre forskning på området er nødvendig for å oppnå enda bedre effekt.